

Een andere manier van werken

De relatie van de provincie met de EBU

Deze 5-minutenversie bevat de essentie van de uitkomsten van het onderzoek naar de andere manier van werken van de provincie met de EBU.

Aanleiding

De totstandkoming en de verdere ontwikkeling van de EBU wordt door de provincie gezien als een voorbeeld van 'een andere manier van werken' van de provincie. Een manier van werken die volgens de provincie past bij de veranderingen in de samenleving. De snel veranderende maatschappelijke omgeving ontwikkelt zich volgens de provincie naar een netwerksamenleving en dat vraagt om een overheid die mee verandert. Een belangrijk aspect bij de zogenoemde andere manier van werken is de rol die de provincie kiest en de ruimte die het daarmee laat aan de partners in het netwerk. Bij te weinig ruimte is er een risico dat er niks extra's van de grond komt en bij te veel ruimte is er een risico dat hetgeen bereikt wordt te ver afstaat van de eigen ambities van de provincie.

De manier van werken van de provincie met de EBU is een uitdagende ontwikkeling en voor de Rekenkamer een aanleiding hier onderzoek naar te doen. De EBU bestaat nu enkele jaren, waardoor het mogelijk is om te onderzoeken wat er bereikt is met de verleende subsidies.

Het doel van het onderzoek is drieledig. Allereerst willen we inzichtelijk maken in welke context de EBU opereert, waarbij de aandacht specifiek uitgaat naar de relatie tussen de provincie en de EBU. Het tweede doel is inzichtelijk maken op welke wijze PS hun kaderstellende en controlerende rol hebben ingevuld. Daarnaast geven we aan welk inzicht er is in de resultaten die zijn bereikt met de door de provincie verstrekte subsidies.

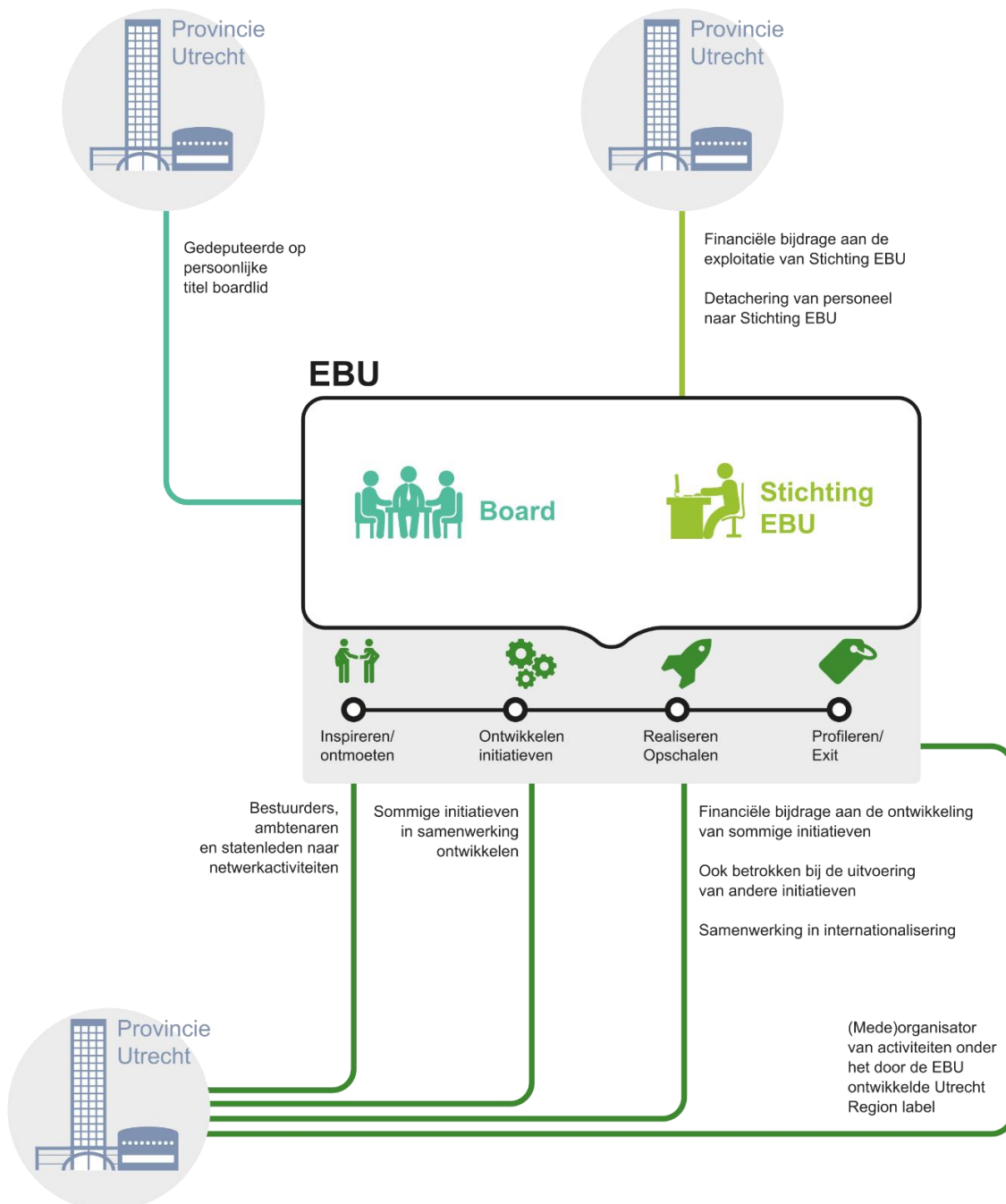
Vraagstelling

- 1) Wat is de context waarbinnen de EBU opereert en hoe is de relatie tussen de provincie en de EBU vormgegeven?
- 2) Op welke wijze hebben PS hun kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van de EBU ingevuld?
- 3) Welke resultaten zijn er bereikt met de door de provincie verstrekte subsidies?

Relatie EBU en provincie

Hoewel de provincie formeel geen eigenaar is van de EBU (zowel Board als Stichting EBU), voelt de provincie in informele zin wel eigenaarschap. Namens de provincie is de gedeputeerde Economie lid van de Board. De relatie tussen de provincie en de Stichting EBU is formeel een subsidierelatie. De provincie draagt jaarlijks € 300.000 bij aan de exploitatie van de stichting. Daarnaast draagt de provincie in natura bij doordat er medewerkers van de provincie volledig of gedeeltelijk bij de Stichting EBU zijn gedetacheerd.

De Board en de stichting zijn geen verbonden partij van de provincie en de provincie heeft geen bestuurlijk belang in de vorm van een formele invloed in de stichting. De provincie heeft ook geen financieel belang in de stichting. Daarnaast levert de provincie slechts één van de circa dertig boardleden en subsidieert zij een vijfde van het exploitatiebedrag van de Stichting EBU.

Naast het boardlidmaatschap en de exploitatiesubsidie is de provincie betrokken bij sommige projecten van de EBU. Een belangrijk instrument hierbij is de subsidie die de provincie beschikbaar stelt voor financiering van initiatieven die in samenwerking of in overleg met de EBU zijn ontwikkeld en bijdragen aan de doelen van de Strategische agenda 2013-2020. De subsidie is vastgelegd in de Uitvoeringsverordening EBU.

Conclusies

Door PS is veel betrokkenheid getoond als het gaat om de EBU. PS hebben inhoudelijke en financiële kaders gesteld, maar een expliciete keuze voor de zogenoemde andere manier van werken is niet gemaakt. De andere manier van werken en de precieze rol van de provincie bij de EBU was bij de start onvoldoende duidelijk. Het beeld dat PS hebben van de mogelijkheden van GS om invloed te hebben op de EBU lijkt groter dan deze daadwerkelijk is. Vanwege de beperkte invloed van GS op de verschillende onderdelen van het samenwerkingsverband EBU is het voor GS lastig om uitvoering te geven aan verzoeken (zoals moties) vanuit PS.

Tussen de provincie en de EBU zijn enkele, over het algemeen duidelijke, afspraken gemaakt die passen bij de vorm van samenwerken. De verantwoording aan PS ten aanzien van de EBU is conform afspraak afgelegd. Veranderingen bij de Board en Stichting EBU en het grote aantal partners in het netwerk van de EBU zorgen er echter voor dat de manier van werken met de EBU niet altijd kenbaar en voorspelbaar is.

Met behulp van provinciale subsidies zijn verschillende soorten activiteiten uitgevoerd. De provincie heeft voldoende inzicht in de mate waarin deze activiteiten daadwerkelijk uitgevoerd zijn. Inzicht in de bereikte resultaten in de vorm van output en outcome (economische effecten, zoals werkgelegenheid) is daarentegen beperkt. Op projectniveau is meer inzicht, in met name de output, mogelijk. Een volledig inzicht in de bereikte economische effecten van de gesubsidieerde projecten is onrealistisch om te verwachten, omdat een causaal verband tussen de uitgevoerde activiteiten en bereikte economische effecten lastig aantoonbaar is.

Aanbevelingen

1. Vraag GS bij beleidsterreinen waar de andere manier van werken ook wordt voorgesteld om duidelijk aan te geven wat dit betekent voor mogelijke rollen van de provincie (zowel voor PS als GS) en maak een expliciete keuze voor een bepaalde rol.
2. Heroriënteer je op de rol van de provincie bij de EBU en neem hier de veranderingen bij de EBU in mee. Vraag GS hiervoor een uitwerking te maken van wat dit betekent voor mogelijke rollen van de provincie bij de EBU (zowel voor PS als GS) en maak een expliciete keuze voor een bepaalde rol.
3. Zoek samen met GS naar een manier om een zo goed mogelijk oordeel te kunnen vormen over de werkzaamheden die de EBU uitvoert en de keuzes die de EBU maakt. Accepteer daarbij dat een causaal verband tussen de activiteiten en de bereikte economische effecten voor deze subsidies lastig aantoonbaar is.
4. Vraag GS ervoor te zorgen dat er meer evaluaties op projectniveau worden uitgevoerd, zodat geleerd kan worden over de werking van de gesubsidieerde activiteiten.
5. Deze aanbeveling bevat drie verbeterpunten. Deze komen voort uit de bevindingen bij de drie onderzoeksvragen:
 - a. Vraag GS de afspraken rondom de detachering van provincied medewerkers bij de Stichting EBU schriftelijk vast te leggen.
 - b. Vraag de griffie de voortgangsrapportages van de EBU op te nemen in de officiële stateninformatie.
 - c. Vraag GS ervoor te zorgen dat de tussen- en eindrapportages tijdig worden toegevoegd aan de betreffende subsidiedossiers.

Meer informatie

Dit onderzoek heeft geresulteerd in het rapport *Een andere manier van werken* en vindt u op onze website www.randstedelijke-rekenkamer.nl. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot Ans Hoenderdos, info@randstedelijke-rekenkamer.nl tel. 020 58 18 585.